

KÜRTLER, ALEVİLER VE MÜLTECİLERE YÖNELİK İRKÇİ SALDIRILARA İLİŞKİN 1 EYLÜL-30 KASIM 2021 TARİHLERİ KAPSAYAN BASIN TARAMASI RAPORU

Egemen olmayan kimliğe yönelik yaygın toplumsal davranış biçimlerini; ötekileştirme, kutuplaştırma, kendinden görmeme gibi kavramlarla tanımlayan; kişilerin etnik, bölgesel, inançsal farkları nedeniyle belirtilen davranış biçimlerine maruz bırakıldıklarını gösteren çok sayıda haber akışı ile karşılaşyoruz.

Özellikle son yıllarda artan göç akınlarıyla birlikte Mültecilere, Kürtlere ve Alevilere dönük artan ve ötekileştirme içeren söylem ile eylemler yerleşik bir İrkçılık refleksinin varlığına dair işaretleri arttırmıştır. Bu bağlamda **Sosyo-Politik Saha Araştırmaları Merkezi tarafından 1 Eylül-30 Kasım 2021 tarihlerini kapsayan 3 aylık dönem** içinde bahsi geçen kimliklere yönelik söylem ve eylem düzeyindeki ayrımcı, ötekileştirici, ırkçı saldırılara ilişkin basın taraması (Mezopotamya Ajansı, Evrensel Gazetesi ve Bianet.org üzerinden) gerçekleştirilmiştir.

Gerçekleşen taramaya göre sadece bahsi geçen dönem içerisinde, Kürt kimliğine yönelik bahsedilen Saiklerle basında en az 17 saldırı haberi yer almıştır. (Tablo-1)

Devamla, aynı dönem içerisinde Mültecilere yönelik bahsedilen Saiklerle basında en az 14 saldırı haberi yer almıştır. (Tablo-2)

Bunlarla birlikte Medya taraması esnasında, “olay” olarak haber kayda düşmeyen, ancak Mültecilerin önemli bir kısmının yaşadıkları kentlerde, mahallelerde, gündelik hayatları içinde olağan bir dışlanmaya, ötekileştirilmeye maruz bırakıldığını anlatan pek çok hayat hikâyesi anlatılarına, yazılara rastlanmıştır.

TABLO-1: 01.09.2021/30.11.2021 TARİHLERİ ARASI KÜRTLERE YÖNELİK İRKÇI SALDIRILAR

KİŞİ	CİNSİYET	OLAY	YER	TARİH
Bağlar ilçesinde zırhlı araçlarından inen polisler yurttaşlara "Hepiniz teröristisiniz" diye bağırarak ellerindeki sopalar ile kovaladı.		Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde zırhlı araçlarından inen polisler yurttaşlara "Hepiniz teröristisiniz" diye bağırarak ellerindeki sopalar ile kovaladı.	Diyarbakır	01.09.2021
Mehmet Emin Ado	E	Adana Kürkçüler T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan Mehmet Emin Ado, ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde kürtçe konuşacağımızı kişileri, 'Bu kişiyle Kürtçe görüşeceğim' diye dilekçe vermeye zorlanıyoruz. Kürtçe görüşme yapmamıza izin verilmiyor.	Adana Kürkçüler T Tipi Cezaevi	05.09.2021
Seyhan'da Bir Okul		Seyhan'da, çoğunukta Kürtlerin yaşadığı Onur Mahallesi'ndeki bir okulun merdivenlerine "Ya Türkçe konuş ya da sus" gibi ifadeler yazıldı.ifadelerden bazıları şöyle: "Dilimizden utanmayalım", "Ya Türkçe konuş ya da sus!", "Türk demek, Türkçe demek", "Türkçenin bir eksiği yok, ya sizin?", "Türkçe dilinize batmasın", "Dilini kaybeden ülkesini kaybeder"	Adana/Seyhan	10.09.2021
K.S		Şırnak'ın İdil ilçesinde İmam Hatip Ortaokulu'nda 8'inci sınıf öğrencisi K.S., İstiklal Marşı okunduğu sırada güldüğü gerekçesiyle öğretmen S. K., tarafından şiddete maruz kaldı. Ailenden alınan bilgilere göre, öğretmen, K.S.'ye tokat atıp, "Sen kim oluyorsun da benim şerefli marşıma gülüyorsun? Senin bir marşın bile yok. Siz Kürtler ancak halay çekersiniz" hakaretlerinde bulundu.	Şırnak/İdil	10.09.2021
Engin Arıcı	E	Mersin'in merkez Yenişehir ilçesinin Menteşe Mahallesi'nde Alevi bir ailenin evinin kapısına, kimliği belirsiz kişi veya kişilerce "Kürt Alevi ölüm" ırkçı yazı yazıldı.	Mersin/ Yenişehir	11.09.2021
Anadolu Şapkacılık		Trabzon Şalpazarı ilçesinin MHP'li Belediye Başkanı ve belediye ekipleri, Irak seçimleri için şapka üreten bir firmaya "Kürdistan amblemi basılıyor" gerekçesiyle baskın düzenleyip, üretilen şapkaları ateşe verdi.	Trabzon/ Şalpazarı	16.09.2021
Antalya'dan Diyarbakır'a giden yolcu otobüsü		Diyarbakır firmasına ait otobüs Antalya Gazipaşa'da taşlı saldırıya uğradı. Saldırıda iki yolcu yaralandı	Antalya/ Gazipaşa	20.09.2021
Fındık toplamaya Düzce'ye giden Kürt işçiler		Mardin'den Düzce'ye fındık toplamaya giden işçiler kürt oldukları için saldırıya maruz kaldılar. Polisten destek isteyen gruba "olay çıkmadan müdahale edemeyiz" yanıtı verildi. Saldırıganganların "burayı 10 dk içinde boşaltmazsanız evinizi yakar ve buraya tüfekte geliriz" tehditleri karşısında grup buldukları yerden ayrılmak için harekete geçti.	Düzce	21.09.2021

Ankara Mamak'ta Kürt Dügünü		Mamak'ta Kürt bir ailenin düğününü "yöresel elbise giyilmesi" gerekçesiyle basan polis, kamera görüntülerini istedi.	Ankara/Mamak	11.10.2021
Hatice Baytur	K	Bir kadın Diyarbakır'daki mitingde sarı, kırmızı, yeşil renkli yazması bahane edilerek gözaltına alındı.	Diyarbakır	18.10.2021
	E	Askeri üniforma giydiği gerekçesiyle darp edilen işçilerin şantiyesini basan polislerden biri, "Hendek ve barikatları mı özlediniz?" sözleriyle tehdit ettiler.	Hakkari	23.10.2021
Hifzullah Kutum	E	Elazığ Fırat Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü araştırma görevlisi Hifzullah Kutum, sosyal medya hesabından yaptığı "Kürdistan" paylaşımı nedeniyle bugün gözaltına alındı. Gözaltı sonrası Ülkü Ocakları Elazığ İl Başkanlığı kentteki Gazi Caddesi'ne "Ne Kürdistan'ı ulan, hayali Kürdistan olanın sonu kabristan olur" yazılı pankart astı.	Elazığ	05.11.2021
Baykan Anadolu Lisesi Öğrenciler		Baykan'da öğretmen Z.Ç'nin sanal medyadaki "Atatürk imzalı kolyem ve ajandamla küçük hewallerden minik birer kemalist yapam" şeklindeki paylaşımına soruşturma açıldı	Siirt/Baykan	10.11.2021
Kürtçe Oyun		HDP gençlik meclisinin organize ettiği "Dawiya Dawi" oyunu hiçbir gerekçe gösterilmeden Fatih Kaymakamlığı tarafından engellendi.	İstanbul/Fatih	14.11.2021
Kürtçe Konser		belediye yetkilisinin organizasyon şirketini arayarak, "Konserde Kürtçe şarkı çalınacağını bilmiyorduk, Keçiören Belediyesi olarak buna izin vermeyeceğiz ve bu yüzden tek taraflı olarak sözleşmeyi fesh ediyoruz" dediğini duyurdu.	Ankara/Keçiören	15.11.2021
Kürt ve Alevilere dönük ırkçı söylem		AKP eski Milletvekili ve Akşam gazetesi yazarı Hüseyin Besli'nin "Alevi ve Kürt çocukları çifte kavrulmuş yalancı" sözleriyle ırkçı söylemde bulundu	İstanbul	15.11.2021
Mecliste Kürtçe x olarak kayıtlara geçti.		HDP'li Ali Kenanoğlu'nun konuşmasındaki "Ez Kurdım" cümlesi mecis kayıtlarına "X" diye geçirildi.	Ankara	17.11.2021

TABLO-2: 01.09.2021/30.11.2021 TARİHLERİ ARASI MÜLTECİLERE YÖNELİK İRKÇİ SALDIRILAR

KİŞİ	CİNSİYET	OLAY	YER	TARİH
F.A.S	K	Mülteci F.A.S., komşularının ayrımcı ve fiziki saldırılarına maruz kaldığını ve şikayet için gittiği karakolda da hakarete uğradığını ifade ederek, benzer saldırıların yaşanmaması için destek istedi.	İstanbul	01.09.2021
Romeo E.	E	satın aldığı telefon bozuk çıkınca iade etmek için satıcının yanına giden Togo'lu Romeo E. Çıkan tartışmada bıçaklanarak öldürüldü.	İstanbul/Esenyurt	08.09.2021
		İstanbul'da metrobüste seyahat eden Suriyeli mülteciler kendi aralarındaki tartışma bahane edilerek darp edilip metrobüsten atıldı. İrkçi grup, metrobüsün henüz durmadığı şeklindeki uyarılara ise "Gebersinler abi gebersinler. Kendi ülkelerinde ölmemiş o.. ç..." dedi	İstanbul	13.09.2021
Suriyeli Mülteciler		Zafer Partili Yelda Döne Çelik Suriyeli mültecilerin saldırısına uğradığını iddia edip hedef gösterdiği olayın gerçek olmadığı ortaya çıktı	Hatay	17.09.2021
Bolu'da Yaşayan Mülteciler		Bolu Valisi Ahmet Ümit, kentte yaşayan mülteci grupların temsilcileri ile yaptığı toplantıda grup halinde dolaşmamalarını, akşam 9'dan sonra evde olmalarını ve kadınlara sabit bakmamaları, iş yeri isimlerinin Türkçe olması, türk bayrağı dışında bayrak flama vs kullanmamalarını söyledi.	Bolu	22.09.2021
Suriyeli Mülteciler		Ümit Özdağ "İstanbul Fatih'te , Kızılay'ın yardım kolileri açılıp, içindeki malzemeler Suriyeli Derneğin kolilerine yerleştiriliyor." iddiasıyla suriyeli mültecileri hedef gösterdi	İstanbul/Fatih	22.09.2021
Suriyeli Mülteciler		Torbalı ilçesinde Suriyeli mültecilerin yoğun olarak yaşadığı bir siteye gerçekleşen saldırıda ev ve araçlar ateşe verildi.	İzmir/Torbalı	30.09.2021
		Fatih belediye başkanı Ergün Turan mültecilerin ilçelerinde ev kiralamayacağını yasakladıklarını söyledi	İstanbul/Fatih	30.09.2021

Suriyeli Mülteciler		Bir sokak röportajında "biz muz yiyemiyoruz Suriyeliler yiyor" denilerek bir genç kadına yönelik sözlü sataşmanın ardından muz yedikleri videoları sosyal medyadan paylaşan 7 mülteci işçileri bakanlığınca sınır dışı edildi.		25.10.2021
Muhammed Hattabi (11)	E	2 gün önce kaybolan ve kayıp ihbarında bulunulan Suriyeli mülteci ailenin çocuğu , boş bir gecekondunun içinde öldürülmüş halde bulundu.	Ankara/Altındağ	30.10.2021
		Tanju Özcan yabancı uyruklulara yeni kurallar getirdi: "Taraflar yabancı uyrukluysa nikâh ücreti 100 bin olacak. Yabancı uyruklular Bolu'da evlenmesin, çocuk sahibi olmasın diye bu düzenlemeyi yapıyoruz."	Bolu	11.11.2021
Suriyeli Mülteciler		Göç İdaresi Başkanlığı, Kanal Dünya' isimli Youtube kanalında 17 Ekim'de yayınlanan sokak röportajında, Suriyelileri hedef gösteren ve "Ben muz yiyemiyorum" diyen kişiye tepki göstermek için muz yerken paylaşım yapan 45 sığınmacının sınır dışı edileceğini açıkladı.		12.11.2021
		Bolu belediyesi meclisi, yabancı uyrukluların nikah ücretini 100 bin tl, kullandıkları suyun ton fiyatını da 2,5\$ olarak belirledi.	Bolu	22.11.2021
Somalili 3 Göçmen		Esenyurt'ta bir sitede meydana gelen olayda, ev arayan Somalili 3 kişi bir emlak şirketiyle ev kiralama konusunda anlaştı. Emlak şirketi kendilerine bir daire buldu ve daireyi göstermek için kendilerini siteye götürünce site görevlileri kendilerine ve emlakçılara "Zencilere ev vermiyoruz" diyerek içeri girmelerine engel oldu.	İstanbul/Esenyurt	27.11.2021